

12

R i k s l ö n n s n e m n d a

Sak nr. 4/1959.

Frivillig voldgift.

Norges Byforbund, Norges Herredsforbund
Forhandlingsorganisasjonen

og

Norsk Tjenestemannslag

om utløpstiden for overenskomstene for arbeidskontorene
i Östfold, Telemark og Nordland i samband med tariffrevisjonen
1958.

Nemnda er satt med 3 medlemmer (jfr. lov 19/12 1952
§ 2, siste ledd):

Sorenskriver Kai Knudsen, formann.
Kontorsjef Alf Bj. Malme, oppnevnt av Norges Byforbund,
Norges Herredsforbund,
Forhandlingsorganisasjonen,
Forbundsformann Thv. Karlsen, oppnevnt av Norsk
Tjenestemannslag.

Kjennelse avsagt 29.mai 1959.

JN. 2292 - 5OKT 1959

NO. 11. 1959. A. 2

Etter at partene hadde møtt for nemnda den 18. april 1959, gjort rede for saken og nedlagt sine påstander, avsa nemnda den 29. mai 1959 slik

K j e n n e l s e:

Norsk Tjenestemannslag, som har de fleste tjenestemenn ved arbeidskontorene som sine medlemmer, har tidligere særskilte overenskomster for de enkelte steder, bortsett fra Östfold. I forbindelse med tariffrevisjonen 1958 foreslo Norsk Tjenestemannslag at det skulle opprettes fylkesvise overenskomster for arbeidskontorene i Telemark og Nordland, på samme måte som tilfellet hadde vært for arbeidskontorene i Östfold i flere år. Det var Tjenestemannslagets forutsetning at disse fylkesoverenskomstene skulle omfatte samtlige arbeidskontorer i fylket, også de kontorene hvor overenskomstene ikke var sagt opp.

På grunnlag av denne henvendelsen tok forhandlingsorganisasjonen kontakt med de interesserte kommuner og tilsynsnemnder, og fikk deres samtykke til å ta opp fellesforhandlinger med Tjenestemannslaget.

Forhandlingene ble åpnet i Nordland fylke, hvor Tjenestemannslaget tidligere har hatt enkeltoverenskomster for en rekke arbeidskontorer. I alle disse overenskomstene med unntak av 1. var statens lønnsregulativ lagt til grunn. I de tilfelle hvor statens lønnsregulativ ble brukt, var det avtalt en automatisk reguleringsbestemmelse i tilfelle staten skulle endre sine lønninger i periöden. Under forhandlingene la Forhandlingsorganisasjonen med tilslutning av de interesserte kommuner og tilsynsnemnder frem et forslag om overføring av arbeidskontorenes tjenestemenn til kommunenes lønnsregulativ, etter de retningslinjer som er trukket opp i Riksmeglingsmannens meglingsforslag av 13. august 1958 punkt II e. Norsk Tjenestemannslag var imidlertid ikke villig til å gå inn på å forhandle om en overføring til kommunenes lønnsregulativ. Forhandlingene ble derfor utsatt for Nordland fylkes vedkommende for å samkjöre disse med forhandlingene for arbeidskontorene i Östfold og Telemark.

Den 16. oktober 1958 ble forhandlingene gjenopptatt i Oslo for alle de tre fylkenes vedkommende. Kommunenes representanter inntok det bestemte standpunkt at lønnsregulativet og tariffperiodens lengde måtte være den samme som fastsatt for andre kommunale tjenestemenn i Riksmeglingsmannens meglingsforslag av 13. august 1958, nemlig 30. juni 1961. Da det fra Norsk Tjenestemannslags side ble hevdet meget sterkt at Kommunaldepartementet arbeidet med spørsmålet om den videre organisasjonsform for arbeidskontorene og at det var en stor mulighet for at arbeidskontorenes funksjonærer ville bli statstjenestemenn,

fant Forhandlingsorganisasjonen og arbeidskontorenes forhandlere å kunne antyde et subsidiært forslag om at statens regulativ fortsatt skulle brukes, men at tariffperioden skulle vare til 30. juni 1961 uten regulering i perioden selv om staten skulle foreta endringer i sitt regulativ. Kommunenes representanter var videre villige til å formulere overenskomstene slik at Norsk Tjenestemannslag fra det øyeblikk staten måtte overta arbeidskontorene skulle være løst fra overenskomstene.

Norsk Tjenestemannslag fant heller ikke å ville gå inn på det subsidiære forslag, men holdt fast ved å bruke statens regulativ

med adgang til å forhandle om regulering pr. 1. juni 1960 såfremt staten fra det tidspunkt foretar lønnsregulering.

Da forhandlingene ikke førte frem, ble tvisten brakt inn for Riksmeglingsmannen til megling på vanlig måte, og etter at det var foretatt plassoppsigelse ved arbeidskontorene.

Meglingen resulterte i at Riksmeglingsmannen den 16. mars 1959 satte fram et forslag, som ble vedtatt.

Meglingsforslaget løste alle spørsmål som var reist, unntatt overenskomstens varighet.

Dette spørsmål skulle etter meglingsforslaget avgjøres ved frivillig voldgift.

Forhandlingsorganisasjonen har for nemnda hevdet at avtaleperioden for arbeidskontorenes tjenestemenn må fastsettes til 30. juni 1961 på samme måte som for de øvrige kommunale tjenestemenn etter Riksmeglingsmannens meglingsforslag av 13. august 1958. Tjenestemennene ved arbeidskontorene er kommunale tjenestemenn, ikke statstjenestemenn.

Hvis arbeidskontorenes tjenestemenn skulle få samme avtaleperiode som statstjenestemennene, d.v.s. frem til 30. mai 1960, vil dette kunne medføre at de vil få lønnsregulering 13 måneder før de øvrige kommunale tjenestemenn, noe som vil skape uro blant de kommunale arbeidstakerne. Det som er avgjørende for kommunene og Forhandlingsorganisasjonen er at alle funksjonære i kommunenes tjeneste så langt det er mulig blir behandlet likt. Under meglingen i sommer for de andre kommunale tjenestemennene som er tilsluttet Norsk Kommuneforbund, Norsk Elektriker- og kraftstasjonsforbund, Norsk Arbeidsmandsforbund, Funksjonærenes sentralorganisasjon, Norsk Sykepleierforbund, Norges Ingeniør- og Teknikerorganisasjon og Den norske Ingeniørforening, fikk Forhandlingsorganisasjonen et meglingsforslag som er likt for alle organisasjonene. Dette ble gjort ut fra det syn at organisasjons-

forholdet ikke skulle ha noen betydning for hvilken lønnsregulering som skulle gjennomføres. For å være helt sikret mot avvikelser gjorde Riksmeglingsmannen bruk av § 35, 7, i arbeidstvistloven. Forhandlingsorganisasjonen ser det slik at den ikke kan forlate denne linjen for et forbund som organiserer en relativt liten del av de kommunale arbeidstakere. Skal det ha noen mening med en samordning av de kommunale lønninger, må Norsk Tjenestemannslag avfinne seg med at det kommer på linje med de andre forbundene som organiserer tjenestemenn innenfor kommunene. Et annet standpunkt vil virke oppløsende på de kommunale tariffkomplekser, idet en ikke kan regne med at de kommunale arbeidstakere i sin alminnelighet vil avfinne seg med at mindre organisasjoner får bedre vilkår eller andre muligheter for å oppnå særfordeler ved separate oppgjør.

Forhandlingsorganisasjonen har videre hevdet at den omstendighet at tjenestemennene ved en rekke arbeidskontorer er lønnet etter statens lønnsregulativ, ikke kan tillegges noen avgjørende betydning for spørsmålet om avtaleperiodens varighet. Når kommunenes representanter under meglingen fant å kunne bøye av slik at statens lønnsregulativ fortsatt ble brukt hvor dette tidligere hadde vært tilfelle, skyldes dette den uvissheten som på det tidspunkt rådde med hensyn til spørsmålet om statens overtagelse av arbeidskontorene. Dette innebar heller ingen avvikelse i forhold til meglingsforslaget av 13. august 1958 med LO-forbundene. Det som må være utslagsgivende, må være at det her dreier seg om kommunale tjenestemenn, og at disse må stilles på linje med andre kommunale tjenestemenn.

Forhandlingsorganisasjonen har videre fremholdt at den løsningen som Norsk Tjenestemannslag var inne på under forhandlingene om en avtaleperiode frem til 30. juni 1961, men med adgang til å forhandle om regulering pr. 1. juni 1960 i tilfelle staten regulerte sine lønninger, ikke kan aksepteres da den ville stille arbeidskontorenes tjenestemenn i en særstilling i forhold til de øvrige kommunale tjenestemenn. Det er ingen gitt å vite om staten vil foreta noen alminnelig lønnsregulering pr. 31/5 1960, men en innrømmelse på dette punkt vil gi muligheter til lønnsforbedring som andre arbeidstakere i kommunene ikke har.

Forhandlingsorganisasjonen har nedlagt

p å s t a n d:

Utløpstiden for de overenskomster som omfattes av meglingsforslaget av 16. mars 1959 mellom Norges Byforbund, Norges Herredsforbund, Forhandlingsorganisasjonen, og en rekke kommuner og tilsynsnemnder i Østfold, Telemark

og Nordland på den ene siden, og Norsk Tjenestemannslag på den andre siden, fastsettes til 30. juni 1961.

Norsk Tjenestemannslag har i det vesentlige fremholdt:

Rent formelt er de tjenestemenn det her gjelder ved arbeidskontorene i Nordland, Telemark og Östfold fylker kommunale tjenestemenn, Det som imidlertid må være avgjørende for vurderingen i denne sak, er den statlige og administrative tilknytning som arbeidsformidlingens tjenestemenn har til de organer, som i henhold til gjeldende lovgivning skal administrere arbeidsformidlingen. Norsk Tjenestemannslag er ikke enig i at arbeidsformidlingens tjenestemenn, når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår, skal sammenlignes med de rene kommunale tjenestemenn. Som følge av arbeidskontorenes arbeidsoppgaver er det et klart skille mellom de funksjoner som er tillagt arbeidsformidlingens tjenestemenn og de funksjoner som vanligvis er tillagt rene kommunale tjenestemenn. I denne sammenheng mener en det må være nokså avgjørende at hele overenskomstkomplekset for arbeidskontorene, både der det er egne kommunale arbeidskontorer og der det er felleskontorer, har bygget på statens lønnsregulativ og fulgt endringene i dette. Det forhold at statens tjenestemenn nå etter det siste lønnsoppgjøret har fått sine lønns- og arbeidsvilkår fastsatt i en avtaleperiode, vil etter Norsk Tjenestemannslags oppfatning ikke endre den ordning som har vært gjeldende hittil. Norsk Tjenestemannslag har fremholdt:

1. Overføringen av arbeidskontorene til statens lønnsregulativ, skjedde i sin tid etter henstilling fra Arbeidsdirektoratet, og i full forståelse med Kommunaldepartementet.
2. Det var derfor naturlig at en overføring til statens lønnsregulativ måtte føre med seg at det ble innført bestemmelser om automatisk regulering når det skjedde endringer i statens lønnsregulativ.
3. Ved at arbeidsformidlingens tjenestemenn fortsatt følger statens lønnsregulativ, må konsekvensen av dette bli at man også følger den nåværende avtaleperiode for statens tjenestemenn.

Som ytterligere begrunnelse for dette, anføres at staten betaler en meget stor del av lønnen for arbeidsformidlingens tjenestemenn, med opptil 60 % av lønnsutgiftene (Sysselsettingslovens § 14). Det har også vist seg i praksis at den hittil gjeldende lønnsordning ved arbeidskontorene har gjort det mulig å innordne refusjonskravene ensartet og etter bestemte refusjonssatser. En endring i lønns-

ordningen vil, når det gjelder dette spørsmål, medføre mange vanskeligheter.

4. Arbeidsformidlingens tjenestemenn er medlemmer av Statens Pensjonskasse og betaler pensjonsavgiften på samme måte som ^{statens} tjenestemenn. Det vil medføre urasjonelt arbeid og skape mange problemer for Statens Pensjonskasse hvis arbeidsformidlingens tjenestemenn skal få en lønnsordning som ligger i utakt med statens tjenestemenn.
5. Som nevnt tidligere er felleskontorene ikke avhengig av kommunestyrene når det gjelder oppretting av overenskomster (Sysselsettingslovens § 8). Overenskomstene skal her godkjennes av Kommunal- og arbeidsdepartementet. Ved flere felleskontorer er det allerede foretatt revisjon av overenskomstene. Overenskomstene følger her statens lønnsregulativ både når det gjelder klasseplasing og når det gjelder avtaleperioden. Det vil derfor også på dette punkt oppstå et meget uheldig forhold hvis en for de nye fellesoverenskomstenes vedkommende for arbeidskontorene i Nordland, Telemark og Östfold fylke skulle gå inn på en avtaleperiode som følger det kommunale fellesregulativet.
6. Et annet argument mot den påstand at arbeidsformidlingens tjenestemenn er rene kommunale tjenestemenn, er det faktum at disse tjenestemenn utelukkende utfører sine arbeidsoppgaver etter de retningslinjer som sendes ut fra Arbeidsdirektoratet og fylkesarbeidskontorene. En kan i denne forbindelse peke på at som oftest er sjømannskontorene på samme "gulv" som arbeidskontorene. Det er derfor helt naturlig at arbeidsformidlingens tjenestemenn sammenligner seg med sine kolleger ved sjømannskontorene. Det er ingen vesensforskjell i de gjøremål som er tillagt disse tjenestemenn, bortsett fra at sjømannskontorene er en forholdsvis nyere institusjon som ble nyopprettet etter 1945 på samme måte som fylkesarbeidskontorene. Det er en alminnelig oppfatning både blant arbeidsformidlingens tjenestemenn og de tjenestemenn som er knyttet til sjømannskontorene - at en endring i den nåværende lønnsordning bare vil bidra til å skape et unødige skille og virke splittende på etaten. Et forhold som etter all sannsynlighet også vil virke negativt sett i sammenheng med de gjøremål som er tillagt arbeidskontorene og sjømannskontorene.

7. En avlønning etter statens lønnsregulativ med den samme avtaleperiode som for statens tjenestemenn og med en eventuell lønnsforbedring som følge av endringer på statens lønnsregulativ, vil etter Norsk Tjenestemannslags oppfatning ikke gi grunnlag for noe mer uro når det gjelder de kommunale tjenestemenns lønninger, enn det som har vært tilfelle hittil. Det er en rekke tjenestemannsgrupper i den ytre statsadministrasjon som har sin funksjon i nær tilknytning til de kommunale tjenestemenn, således tjenestemennene ved embetskontorene i den ytre etat, lærerne i folke- og framhaldsskolen, yrkesskolelærerne, skoletannleger og kontorstillingene i trygdekassene og de fylkeskommunale tjenestemenn.

Tjenestemannslaget har nedlagt

p å s t a n d:

Utløpstiden for de 3 fellesoverenskomstene for arbeidskontorene i Nordland, Telemark og Østfold fylke som omfattes av Riksmeglingsmannens forslag av 16. mars 1959 mellom Norges Byforbund - Norges Herredsforbund, Forhandlingsorganisasjonen, og de respektive kommuner og tilsynsnemnder på den ene side, og Norsk Tjenestemannslag og Landsorganisasjonen i Norge på den andre siden, fastsettes til 1. juni 1960.

Nemndas avgjørelse

er avsagt under dissens.

Formannen vil bemerke:

Etter Riksmeglingsmannens forslag av 13. august 1958 er det for de kommuner og interkommunale tiltak som er tilsluttet Norges Byforbund, Norges Herredsforbund, Forhandlingsorganisasjonen, på den ene side og Norsk Kommuneforbund, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund og Norsk Arbeidsmannsforbund på den andrø siden bestemt i II post e:

"Med de kommuner som ikke har nyttet årslønnsregulativet av 1956 skal det opptas forhandlinger om gjennomføring av (overføring til) kommunenes lønnsregulativ. For de kommuner som har nyttet statens lønnsregulativ skal ved en slik overføring det femte alderstillegg tre i stedet for (kompensere) eventuelt avansementstillegg."

Samtlige disse overenskomster er gitt varighet til 30. juni 1961.

Det må under disse omstendigheter foreligge særlige og sterke grunner, hvis det skal gjennomføres en annen utløpstid for de kommunale funksjonærer som er tilsluttet Norsk Tjenestemannslag. Formannen går ut fra at tjenestemennene ved arbeidskontorene i de 3 fylker det her gjelder, har fått en innbyrdes lønnsmessig plasering under hensyn til de forskjellige alders-tillegg og pensjonsordninger i statens og kommunenes lønnsregulativer. Det synes derfor ikke å inntre noen urimelighet mellom de forskjellige kommunale funksjonærer innbyrdes om de alle må vente med en eventuell lønnsrevisjon til 30/6 1961, under forutsetning av at alle da får et ensartet oppgjør.

Man kan imidlertid ved årets tariffrevisjon ikke se bort fra at de kommunale tjenestemenn ved arbeidskontorene på mange måter står i en særstilling sammenlignet med de kommunale tjenestemenn ellers. De kommunale og felleskommunale arbeidskontorer det her gjelder er administrative og utøvende organer under Arbeidsdirektoratet, og står forsåvidt i samme stilling som fylkesarbeidskontorene, de fylkeskommunale yrkesrettledningsorganer, sjømannskontorene, og de formidlingsmenn i bistilling som er knyttet til trygdekassene (ombud). Det er opplyst at det er omkring 470 tjenestemenn i full stilling ved fylkenes og de kommunale arbeidskontorer og sjømannskontorene og omkring 600 i ombud. Denne formidlingsorganisasjon består dels av statlige, dels av kommunale organer (med statstilskudd til lønningen). Rent faglig ledes arbeidet av statens organer, men administrativt har også kommunene innflytelse, således ved selve organisasjonen av det lokale formidlingsapparat. Det kommunale initiativ har fulgt noe ulike veier, og organisasjonen er uensartet.

Tjenestemannene ved de kommunale arbeidskontorer er, bortsett fra Oslo og Bergen, medlemmer av Statens Pensjonskasse, og de fleste har vært lønnet etter statens lønnsregulativ og har hittil fått de samme lønnsreguleringer som statens tjenestemenn. Etter Riksmøglingsmannens forslag skal de fortsatt lønnes etter statens regulativ.

Spørsmålet om arbeidsformidlingens organisasjonsform, har vært diskutert gjennom lengere tid, og er blitt aktualisert det siste året på grunn av den stigende arbeidsløshet. Trygdekassene ønsker å bli fritatt for sine oppgaver for Arbeidsdirektoratet, og det er fra flere hold foreslått at staten skal overta hele arbeidsformidlingen.

Det foreligger i dag ingen avgjørelse av den fremtidige ordning, og en vet ikke om arbeidskontorene blir statlige, kommunale eller fylkeskommunale. Det kan være grunn til å tro at den fremtidige ordning blir fastlagt i løpet av tariffperioden. Under disse forhold synes det mest rimelig å følge det lønnsregulativ tjenestemennene hittil har hatt og med de lønnsreguleringer som følger av det.

Partene er enige om at hvis staten i tariffperioden helt overtar arbeidskontorene, skal Norsk Tjenestemannslag være løst fra overenskomsten.

Når det gjelder spørsmålet om de som står på statens lønnsregulativ skal ha krav på lønnsreguleringer hvis dette blir gjennomført i staten fra 1. juni 1960, har Forhandlingsorganisasjonen fremholdt at en bestemmelse om automatisk regulering vil være i strid med kommunelovene. Da man også kan komme til å stå overfor forhold som det i dag er vanskelig å forutsi, finner formannen at hver av partene bør ha adgang til å kreve opptatt forhandlinger om tilsvarende lønnsreguleringer som i staten for de tjenestemenn ved arbeidskontorene som lønnes etter statens regulativ. På grunn av de spesielle forhold bør partene ikke kunne kreve eventuelle forhandlinger avsluttet før 30. juni 1961.

Nemndas medlem Thv. Karlsen viser til det som er fremholdt av Norsk Tjenestemannslag, og finner ikke grunn til å utforme noe særvotum. Han kan i det vesentlige slutte seg til formannens konklusjon.

Nemndas medlem Alf Malme vil bemerke:

Nemndas medlem Alf Bj. Malme kan ikke stemme for slutningen. Da han imidlertid er i mindretall, finner han ikke grunn til å utforme noe særvotum, men viser til det som er fremholdt fra Forhandlingsorganisasjonen og den påstand som er nedlagt av denne.

S l u t n i n g:

I Riksmeglingsmannens forslag av 16. mars 1958 for arbeidskontorene i Östfold, Telemark og Nordland fylker skal

§ 3. Varighetsbestemmelse:

lyde:

Denne overenskomst trer i kraft fra de tidligere overenskomsters utløpstid og gjelder til 30. juni 1961, med følgende unntak:

Hver av partene kan kreve forhandling om revisjon av lønningene for de tjenestemenn som er ansatt ved

Halden, Berg og Idd arbeidskontor.

Sarpsborg arbeidskontor.

Fredrikstad og Glemmen arbeidskontor.

Moss arbeidskontor.

Askim arbeidskontor.

Tune arbeidskontor.

Langesundsfjordens arbeidsformidling.

Porsgrunn arbeidskontor.

Mo og Lårdal arbeidskontor.

Skien, Gjerpen og Solum arbeidskontor.

Kragerö, Skåtöy og Sannidal arbeidskontor.

Bodö og Bodin arbeidskontor.

Mosjøen og Vefsen arbeidskontor.

Harstad, Sandtöy og Trondenes arbeidskontor.

Brönnöy og Brönnöysund arbeidskontor.

Midt-Helgeland arbeidskontor.

Indre Salten arbeidskontor.

Vågan arbeidskontor.

Svolvær arbeidskontor.

Andenes arbeidskontor.

i samsvar med de generelle lønnsendringer som i tilfelle blir gjennomført for statens tjenestemenn i tariffperioden.

En part har ikke adgang til å kreve forhandlingene om slike lønnsendringer avsluttet för 30. juni 1961.

Alf Bj. Malme

Kai Knudsen

Thv. Karlisen